

Fra: Øivind Johansen[OIJ@cowi.com]

Dato: 17. jun 2017 15.42.53

Til: Solberg, Kristian Falnes

Kopi: post@ha.kommune.no; jarle.vidvei@fjordkjokken.no; ivar@ivar.no; Eirik Sør-Reime (eirik.sor-reime@ha.kommune.no)

Tittel: RE: Videre saksbehandling av Fjordkjøkken AS sin søknad om endringer i tillatelsen gitt etter forurensningsloven.

Hei, det vises til brev oversendt 15. juni vedr. videre saksbehandling for Fjordkjøkken sin søknad om endringer i utslippstillatelsen. Der fremgår at hvis søknaden skal kunne kunngjøres og sendes ut på høring før sommeren, er det behov for flere opplysninger fra bedriftens side i løpet av juni måned. Det er en rekke ting det spørres om, og det fremgår vel av brevet fra Fylkesmannen at det ikke forventes svar på alt før sommeren. Som bedriftens rådgiver i søknadsarbeidet har undertegnede blitt bedt om å svare hurtig på det som er mulig. Dette er forsøkt gjort i det etterfølgende med henvisning til spørsmålspunkter i brevet fra fylkesmannen.

- A. Den planlagte flytting av hermetikkproduksjonen fra Nortura's fabrikk på Lillehammer til Fjordkjøkken på Varhaug blir det ikke noe av. Det betyr at den tidligere forventede tilleggs produksjonen på 2000 tonn/år med hermetikk ikke vil komme fra 2018. Den tilleggs produksjon lå til grunn da det 2. november i 2016 ble søkt om en økning av rammen fra 8000 til 12000 tonn/år. Produksjonen i 2016 var på 8165 tonn, som innebar overskridelse av eks. ramme. Bedriften går bra og regner med fortsatt økning av produksjonen i årene fremover selv uten den omtalte tidligere hermetikkproduksjonen som nå ikke blir noe av. Mitt råd til Fjordkjøkken er å se minst 5 år fremover og da er det ikke urealistisk å nå en årlig mengde på 12000 tonn. Dette er bedriften enig i således at søknaden fortsatt gjelder en produksjonsramme på 12000 tonn/år med tilhørende utslippsmengder. Forskjellen fra søknaden 2. november 2016 er at det vil ta noe lengre tid før denne rammen nås.
- B. Tilsetting av kaldt vann for å kjøle ned avløpsvannet i fettavskiller varierer fra 0 – 40 m³/døgn. Tilsetting skjer automatisk når temperaturen på avløpsvannet overstiger 27 oC.
- C. Det spørres om hvorfor det søkes om så store endringer når det gjelder utslipp av organisk stoff (BOF) og suspendert stoff (SS). Vi vil der henvisne til informasjon som Fylkesmannen har fått en rekke ganger over mange år, bl. annet i egenrapportene, om at utslippsgrensene er for lave og ikke tilpasset den faktiske produksjon ved Fjordkjøkken. Rensingen av avløpsvannet skjer i en sil samt en fettavskiller før det ledes inn på kommunalt nett. Silanlegget med hullåpninger på bare 0,6mm ble satt i drift sommeren 2015. Det har vært problemer med tilstopping av silflaten. Skal mere suspendert materiale fjernes fra avløpsvannet, antas det å være behov for et flotasjonsanlegg med kjemikalietilsetting. For at et slikt anlegg skal virke på en stabil måte, vil det også være behov for et større utjevningsbasseng med et volum på 1 - 2 ganger midlere døgnavløpsmengde, dvs. ca. 150 – 300 m³.
- D.
- E. Det er nå satt i gang nye temperaturmålinger ved utslippet til den kommunale overvannsledning i Reiestadbekken for å kunne dokumentere evt. effekt ved tilførselen av kjølevann til overvannsledningen fra bedriften. Tidligere målinger har vist liten effekt på temperaturen her. Fylkesmannen ber om slike målinger nå i sommer. Det foreslås at målingene gjøres frem til utgangen av august måned, og at resultatene sendes til Fylkesmannen deretter.
- F. I den eks. utslippstillatelse er kravet 8 ukeblandprøver for BOF, SS og fett. Dette innebærer 8 x 5 = 40 prøver i året som skal analyseres. Alternativet er, som Fylkesmannen foreslår, å ta ut døgnprøver, som så må fryses. Når uka har gått, må prøvene tines og blandes mengdeprop. til en ukeblandprøve som kan analyseres. Man sparer analysekostnader ved en slik metode, men det blir arbeidskrevende. I tillegg øker usikkerheten i resultatet ved at prøven blir eldre før analyse, og ved at det manuelt skal blandes til ukeblandprøver. Prøver som skal analyseres på suspendert stoff bør heller ikke nedfryses. I nyere utslippstillatelser, f.eks. de for Fatland Jæren og Fatland Ølen i Rogaland som undertegnede kjenner godt til, er det fokusert mye på å minske usikkerheten på de utslippsverdiene som bedriften skal rapportere. En god løsning etter undertegnades mening, er å sette krav til prøvetaking tilsvarende som gjort for de nevnte slakterier. Kravet for de er 24 døgnblandprøver i året og at det lages en årsplan med anvisning av hyppigere prøvetaking i perioder med stor produksjon.
- G. Tilsv. som beskrevet i F.
- H. Bedriften vil nå gjøre forsøk med å redusere/fjerne tilsettingen av kaldt vann for kjøling av avløpsvannet i fettavskiller. Dette vil gjøres ved å tillate høyere temperatur i fettavskiller enn 27 oC. Forsøket kan i denne omgang gjøres ut august måned. Resultatet vil rapporteres Fylkesmannen deretter sammen med resultatet fra temperaturmålingene omtalt i pkt. E over.

Fylkesmannen ber i sitt brev også om at Fjordkjøkken knytter til seg ekstern kompetanse når det gjelder energi og

energioptimalisering. Her kan det opplyses at det er allerede tilfelle. Bedriftens energirådgiver er Jarl Westergård som har laget et energiledelsesprogram for bedriften som har hatt støtte fra Enova. Programmet vil bli ettersendt.

Fylkesmannen skriver i sitt brev at det kan bli aktuelt å se nærmere på utslipp til luft og ber om informasjon om effekt på gassbrenner og oljebrenner. Til dette kan opplyses at bedriften bruker strøm og gass som energikilder, men ikke olje. Dette fremgår av de årlige egenrapporter. Opplysning om effekten på gassbrenneren vil bli ettersendt.

På vegne av Fjordkjøkken håper vi at denne svarmailen gir godt nok grunnlag for å kunne sende søknaden ut på høring før sommeren.

Med vennlig hilsen
Øivind Johansen

Direkte : +47 911 47 511
E-post : ojj@cowi.no

COWI AS
Jens Wilhelmsens vei 4, Kråkerøy
1601 Fredrikstad

Sentralbord: +47 02694
www.cowi.no

Tenk på miljøet - må du skrive ut denne e-posten?

From: Solberg, Kristian Falnes [mailto:fmrokso@fylkesmannen.no]
Sent: Thursday, June 15, 2017 12:27 PM
To: Øivind Johansen <OIJ@cowi.com>
Cc: post@ha.kommune.no; eirik.sør-reime@ha.kommune.no; jarle.vidvei@fjordkjokken.no; ivar@ivar.no
Subject: Videre saksbehandling av Fjordkjøkken AS sin søknad om endringer i tillatelsen gitt etter forurensningsloven.

Jf. brev i vedlegg.

Brevet sendes bare pr. e-post til de e-postadresser som er oppført i denne e-posten.

hilsen

Kristian F. Solberg

Fylkesmannen i Rogaland, Miljøvernavdelingen.
Tlf. 51 56 89 28
E-post: fmrokso@fylkesmannen.no

